

Saaristoasiain neuvottelukunnan lausunto: Hallituksen esitys liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Saaristoasiain neuvottelukunta, SANK, kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennejärjestelmistä ja maanteistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

Saaristoasiain neuvottelukunta on valtioneuvoston asettama lakisääteinen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on edesauttaa saaristolain (494/81) tavoitteiden toteuttamista. Toiminta perustuu neuvottelukunnasta annettuun asetukseen (752/2019). Asetuksen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata saaristolain toteutumista sekä seurata jatkuvasti saariston oloja ja hankkia niitä koskevia, tarpeelliseksi katsottavia tietoja sekä siinä tarkoituksessa olla yhteistoiminnassa saaristokuntien ja muiden saaristoalueiden sekä niillä toimivien järjestöjen ja valtion viranomaisten kanssa. Saaristoasiain neuvottelukunta toimii aktiivisesti saaristoalueiden elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Toimiva, luotettava ja turvallinen saaristoliikenne takaa elinvoimaisuuden ja hyvän elämän eri saaristoalueilla.

SANK pitää ehdotettua esitystä mahdollisuudesta siirtyä virtuaaliseen ohjausjärjestelmään, virtuaalivaijeriin, hyvänä, sillä se lisäisi lossiliikenteen turvallisuutta (hankalat sääolosuhteet, käyttö talviaikana ja korjaustyöt), taloudellisuutta sekä ympäristöystävällisyyttä.

SANK kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esityksessä ei oteta kantaa virtuaalivaijereilla kulkevien lossien kuljettajien pätevyysvaatimuksiin. SANK pitää huolestuttavana sekä turvallisuutta heikentävänä tekijänä, sitä että lossikuljettajien pätevyysvaatimuksia ei tarkasteltaisi ja nostettaisi samassa yhteydessä, kun mahdollistetaan virtuaalivaijerien käyttöönotto. Esityksen mukaan riittää, että lossin kuljettaja on 18 vuotta täyttänyt ja tehtävään kykenevä, joka tarkoittaa perehtyneisyyttä lossin koneistoon, rakenteeseen ja käyttöön, sekä kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyssä yleissopimuksessa annettuihin sääntöihin ja vesiliikennelakiin. Lossin kuljettajalla on myös oltava riittävä terveys sekä kielitaito.

SANK:n näkemyksen mukaan virtuaalivaijerilossin kuljettajan pätevyys tulisi olla korkeampi kuin esitysluonnoksessa esitetään. Vaikka virtuaalinen ohjausjärjestelmä lisää lossiliikenteen turvallisuutta, on ehdottoman tärkeää, että lossin kuljettaja on pätevä ohjaamaan isoja, kantavuudeltaan vähintään 90 tonnin, losseja, jos virtuaalinen ohjausjärjestelmä menee epäkuntoon kesken matkan.

SANK esittääkin, että esitystä tarkennetaan lossin kuljettajan pätevyysvaatimusten osalta. Pätevyysvaatimusten osalta on tärkeää kuunnella asiantuntijoita ja määrittää oikea pätevyystaso sen jälkeen.